

MUISTIO

KVANK / Työn ja päivätoiminnan valiokunta

Aika: Maanantai 31.1.2017 klo 10.00-15.00

Paikka: Kehitysvammaliitto, Viljatie 4 A, 00700 Helsinki

	Varsinainen jäsen				Varajäsen			
Organisaatio	Sukunimi	Etunimi	Läsnä	Poissa	Sukunimi	Etunimi	Läsnä	Poissa
Aspa Palvelut Oy	Wallendahl	Sirpa		X				
Aspa-säätiö	Ikonen	Eveliina		X				
Aula-työkoti	Salama	Sanna	X		Mänttari	Saija	X	X
Autismi- ja Aspergerliitto	Parviainen	Tarja		X	Koukonen	Kati		
Autismisäätiö	Ulander	Ritva		X	Ekman	Hanna	X	
Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	Mäki-Torkko	Marjut		X				
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri Eksote	Ikäheimonen	Anne		X				
Eteva kuntayhtymä	Luoma	Elli		X	Repo	Laura-Kaisa	X	
Förbundet De Utvecklingsstördas Väl FDUV Helsingin kaupunki	Tallberg	Annette	X		Mäenpää	Marita		
Helsingin Kehitysvammatuki 57 ry	Sohlberg-Ahlgren	Nina		X	Welander	Elina	X	
Hämeenlinnan seudun työvalmennussäätiö Luotsi	Raike-Ojanen	Elina	X					
Joensuun kaupunki	Leino	Terttu	X		Vanhatalo	Eija	X	
Jyväskylän kaupunki	Malinen	Tuula		X	Tiainen	Ulla		X
Kehitysvammaisten Palvelusäätiö	Veijalainen	Reijo		X				
Kehitysvammaisten Tukiliitto	Hänninen	Katri		X				
Kehitysvammaliitto	Vuorenpää	Kari		X	Hakola	Mari	X	
Keski-Suomen Vammaispalvelusäätiö	Kairi	Tea		X	Klem	Simo	X	
Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä	Keski-Suomen Vammaispalvelusäätiö	Luoma-aho	Sari	X				
Kouvolan kaupunki	Mustonen-Juopperi	Merja	X		Uusitalo	Anita		X
KVPS Tukena Oy	Rinkinen	Pertti	X					
Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä Carea	Hyvärinen	Minna	X		Vainio	Elina	X	
	Pesu	Timo		X				

Kärkulla samkommun	Sandblom	Hilve	X		Söderbacka	Gunveig	X	
Lahden kaupunki	Antikainen	Elina		X	Tainala	Päivi		X
Laptuote-säätiö	Gardemeister	Anna-Kaarina		X	Lehikoinen	Arja		X
Me Itse ry	Korhonen	Samí	X					
Nuorten Ystävät -palvelut Oy	Kipronen	Teija	X					
Omaisten edustaja	Sillanpää	Jarmo		X	Lehtonen	Veijo		X
OmaPolku ry	Myllylä	Anne		X	Rantanen	Valtteri		X
Parik-säätiö	Raitio	Juha		X	Sievinen	Taija		X
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Borenius	Jyrki		X	Saranpää	Tarja		X
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	Laukkanen	Tuomas		X	Tarkkonen	Jaana		X
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Lauri-Hettula	Päivi		X	Laitinen	Pentti		X
Porin kaupunki	Mannila	Tarja		X				
Rauman kaupunki	Kiiski	Vesa		X				
Rinne koti-Säätiö	Nevalainen	Lea		X	Rimpiläinen	Maija	X	
Savonlinnan kaupunki / TyöApaja-hanke	Kuutti	Johanna	X					
Sotek-säätiö	Ceder-Lund	Raili	X					
Steg för Steg	Bergholm	Jonas		X				
Suupohjan peruspalveluliikelaitos kuntayhtymä	Yli-Koski-Ollila	Nina	X					
Tampereen kaupunki	Ruuska	Tuire		X	Räsänen	Marjaana		X
Tampereen kaupunkilähetys ry / Rongankotikeskus	Pääkkö-Topi	Minna	X					
Turun kaupunki	Kiiski	Kaisa		X	Lehtonen	Anita		X
Työnantajasektorin edustaja	Liimatta	Jari		X				
Vaalijalan kuntayhtymä	Rytkönen	Jenni	X		Ruutala	Kirsi		X
Varsinais-Suomen erityishuolto piirin kuntayhtymä/Kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskus	Valtonen	Pirjo	X		Koski	Tiina		

Muut osallistajat:

Jonna Mattila, Tukena Oy

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Pirjo Valtonen avasi kokouksen klo 10.00

2. Asialistan hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin sellaisenaan.

3. Läsnäolijoiden toteaminen

Läsnä- ja poissaolijat todettiin yllä olevan listan mukaisesti.

4. Edellisen kokouksen muistion tarkistaminen

Muistioon ei tullut huomautettavaa tai korjattavaa.

5. Valiokunnan jäsenten esittäytyminen

Valiokuntaan on tullut uusia jäseniä, jotka otettiin ilolla vastaan. Käytiin jäsenten esittelykierron.

6. Laatuksiteerien julkaisutyöryhmän kuulumiset

Työryhmän tehtävänä:

- Tarjouspyynnön valmistelu
- Sisällön ja muodon tarkentaminen
- Työn edistymisen ja laadun seuraaminen

Julkaisutyöryhmä piti ensimmäisen kokouksensa 30.1.2017 Skype-yhteyksin. Kokouksen muistio liitteenä. LIITE 1

Työryhmän kokoonpano: Maija Rimpiläinen Rinnekotisäätiö sr, Jenni Rytönen Vaalijalan kuntayhtymä, Tea Kairi Kehitysvammaliitto, Pirjo Valtonen Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä/Kehitysvamma-alan tuki- ja osaamiskeskus, Katri Hänninen Kehitysvammaisten palvelusäätiö ja Mari Hakola Kehitysvammaisten Tukiliitto.

Painetun julkaisun ja videoiden kustannusarviosta keskusteltiin. Kustannusten jakamiseen sitoutunut noin 30 organisaatiota, joten yksittäisen organisaation kustannuskuluksi tulee kustannusarvion mukaan alle 600 euroa.

Kustannusarviossa ei ole laskettuna painetun esitteen ja videoiden ruotsinnosta. Keskusteltiin videoiden ruotsinkielisestä tekstityksestä vrs. dubbauksesta, julkaisutyöryhmä lupasi ottaa selvää kustannuksista.

7. Hopeanuolen päivätoiminta, KVPS Tukena Oy, Elina Vainio ja Jonna Mattila

Ks. LIITE 2

8. Miten kriteerit toimivat käytännössä: Laatuksiteerit 5&6

Kriteeri 5 Tuki mahdollisimman suuren itsenäisyyden saavuttamiseen:

- Mediakurssi, jossa käsitelty mitä saa ja millaisia asioita kannattaa julkaista sosiaalisessa mediassa ym. nettietikettiä.
- Toimintakeskuksella yhteinen Facebook-sivu, jota päivitetään yhdessä, asiakkaat voivat päättää, mitä julkaistaan, mistä ja millaisia kuvia julkaistaan jne.
- Asumisvalmennus
- Arjen taitojen opettelu ja ylläpitäminen: mm. siivoaminen, rahankäyttö
- Oma kioskitoiminta loppunut, siirrytty käyttämään yleisiä kauppaa. Saadaan harjoitusta esim. rahankäytöstä, yleispalveluiden käyttämisestä.
- Kurssitoiminta: esim. kokkikurssi (ruuanlaittotaidot, ruuan valmistus ja ostaminen)
- Kommunikoinnin keinoissa ja siinä, että ohjaajat ymmärtävät ymmärrettävän kommunikaation tärkeyden on vielä kehitettävää. Työntekijöille täytyy edelleen painottaa, miksi kommunikointikeinoja pitää kehittää. Monipuolisin kommunikointikeinoin pyritään ymmärrykseen rajoittamisen sijaan.
- Sosiaaliseen hyvinvointiin painottuva kurssi
- Sosiaalisten taitojen harjoittelu, kun on räjähdysherkkätilanne päällä
- Omista ruokavalinnoista päättäminen itse, harjoitellaan ottamaan itse oma ruoka-annos.
- Sosiaalisen median käyttämisen harjoittelu, mitä kannattaa tehdä yms.
- TIKAS-ryhmä: tieto- ja viestintätekniikkataidot
- Ihmissuhteet, seksuaalisuus ja medialukutaito -ryhmä
- Seksuaalikoulutukseen pitäisi panostaa enemmän → ohjaajille koulutusta, yksiköissä oltava oikeinlaista henkilökuntaa
- Kokemusasiantuntijoiden käyttö, uusin tieto ei ole välttämättä ohjaajilla.
- ART-ryhmä: vihanhallinnan ja sosiaalisten taitojen harjoittelu
- Ryhmämuotoista toimintaa on paljon tarjolla, joka vastaa tätä kriteeriä
- Kriteerin 5 sisältö sen kaltaista, että osaa harjoitellaan luontevasti asumisen puolella → yhteistyö päivätoiminnan ja asumisen kanssa tärkeää
- ajattelutaidon opetteluun pitäisi painottaa enemmän → itsenäinen toiminta vaatii syvällisempää ajattelutaitoa
- Mielipiteen muodostamisen vaikeus → tarve harjoitteluun.
- Toisaalta voi olla hyvinkin voimakas mielipiteenilmaisu, mutta hyvin mustavalkoinen näkemys → tarve harjoitella syvempää pohtimista ja erilaisia näkökulmia.

Kriteeri 6 Tuki terveyteen ja hyvinvointiin:

- Liikuntaryhmä: Pokémon go -ryhmä, tarve kehittää yleisemminkin liikuntaryhmiä ajanmukaisiksi.
- Seksuaalisuuteen liittyvät haasteet
- Työterveyshuolto: onko asiakkaalla oikeus työterveyshuoltoon työtoiminnassa → vaikuttamisen paikka valiokunnalla
- Riskien arviointi: asiakkaiden riskien arviointi → tällaiselle tarvetta
- Terveystoiminta käy kerran kuukaudessa (aktiiviryhmä ikäihmisille) yksilöllinen tapaaminen th:n kanssa: painotus keskusteluun, mutta myös verensuunnan mittaus ym.
- Fysioterapeutti käy toimintakeskuksessa. Ei tue yleisiin palveluihin menemistä, mutta käymällä toimintakeskuksessa fysioterapeutti voi tehdä suunnitelman

- ohjaajien kanssa, miten kuntoutusohjelmaa toteutetaan.
- Tuetun työn toiminnassa myös terveysasioihin pitää puuttua (työvalmentaja voi olla ainoa sosiaalipalveluiden kontaktihenkilö)
 - Toimintakeskuksissa lääkehuoltoa vaihtelevasti
 - EA
 - Pitää huolehtia siitä, että asiakas saa terveyskeskukseen tukihenkilön mukaan
 - Työterveyshuollon ulottuminen työtoimintaa lisää niin paljon kustannuksia → uhka että palvelun hinta nousee niin korkeaksi, ettei kunta osta palvelua tai toimintakeskuspäiviä vähennetään → uhka että palvelu heikentyy asiakkaalle.
 - Työergonomiasta täytyy pitää huolta
 - Yhteistyön tärkeys asumisyksiköiden ja muun verkoston kanssa

9. Laatuksiteerien jalkauttamisen eteneminen

Kolpene: Lapin alueella kerätty alueellisesti ohjaajia yhteen ja keskusteltu laatuksiteereistä. Ollut innostusta. Keväällä järjestettävän AVI:n ja Kolpeneen seminaarin aiheeksi valittu kuitenkin itsemääräämisoikeus, joka muutenkin teemana nyt laatuksiteerejä enemmän esillä.

Kärkulla: muistipeli laatuksiteereistä. Muistipeliä käytetty asiakasraadissa laatuksiteereiden käsittelyn tukena. Aina parin löytymisen jälkeen käyty keskustelua kriteerin sisällöstä. Muistipelikortit pyritään saamaan kaikkien käyttöön.

Suupohjan kuntayhtymä: henkilöstölle pidetty koulutuspäivä marraskuussa. Suunnitelmassa laatuksiteereiden käsittely asiakaskunnan kanssa.

Me Itse: Me Itse -päivillä Joensuussa puhuttu laatuksiteereissä, johtoryhmässä keskusteltu laajemmin työllistymisasiheesta, Lahdessa Me itse -toimintaryhmä järjestää keskustelutilaisuuden itsemääräämisestä.

Tukiliitto: koulutuksia laatuksiteereistä kuntatyöntekijöille ja alueen palvelutuottajille Oulu 7.12., Kuopio 8.12. ja Ylivieska 16.11.

10. Muut asiat

- Valiokuntien yhteiset aluepäivät

Katri Hänninen osallistunut laatuvaliokunnan kokoukseen, jossa virinnyt idea valiokuntien yhteisistä aluepäivistä syksyllä 2017 teemalla 100 vuodessa kansalaiseksi, ns. jatkot kevään seminaarille.

Valiokunta pitää ajatusta hyvänä ja päätettiin jatkaa aluepäivien suunnittelua yhteistyössä laatuvaliokunnan kanssa. Keskustelussa nousi esiin aluepäivien kustannukset ja kohderyhmä. Toivottiin, että aluepäivät lähestyisivät aihetta seminaaria käytännönläheisemmin, olisi kiinni käytännön toiminnassa. Yhtenä ajatuksena esitettiin, että palvelunkäyttäjät olisivat pääosassa esiintymässä ja alan ammattilaiset kuulijoina.

Rinnekodilla tulossa kuusi asiantuntijaseminaaria vuoden 2017 aikana, Maija Rimpiläinen ehdotti, että yksi heidän seminaareistaan voitaisiin muuntaa tällaiseksi Helsingin aluepäiväksi.

- Laatukriteerien selkoversio

Tukiliitto on selkomukauttanut laatukriteerit. Valiokunta sai tiedoksi ja hyväksyttäväksi selkoversion kriteereistä. Valiokunta antoi joitakin muokausehdotuksia tekstiin. Muokausehdotukset toimitetaan selkomukauttajalle. Tukiliitto tuottaa selkokielisistä kriteereistä Selkokeskuksen hyväksymän taitetun, kuvitetun ja painetun kriteeristön.

- Opinnäytetöitä laatukriteereiden jalkauttamisesta

Maija Rimpiläinen tekee opinnäytetyötä laatukriteereiden jalkauttamisesta. Näkökulmana laatukriteerikoulutusta pidetään yhtä aikaa palvelunkäyttäjille ja ohjaajille.

Muita laatukriteereitä läheisesti liippaavista aiheista kuten itsemäärääminen ja työelämä tehtyjä opinnäytetöistä tiedotettiin:

Henna Auvinen tehnyt oppaan YAMK-lopputyönä itsemääräämisoikeuden kouluttamisesta.

Niina Korventaival tehnyt lopputyön itsemääräämisoikeudesta nimellä ”Tämä tarkoittaa itsemääräämisoikeutta”.

Anna Eskola tehnyt YAMK-lopputyön GAS-menetelmän käyttöönotkokokemuksista.

KIT-projektiin liittyen on useita työllistymiseen liittyviä opinnäytetöitä.

Päätettiin lisätä kohta ”Opinnäytetöitä laatukriteereistä” valiokunnan kokouksen asialistalle jatkuvaksi kohdaksi.

Päätettiin, että opinnäytetöitä kerätään myös KVANK:n nettisivuille. Katrille ja Pirjolle voi lähettää tietoja ja linkkejä opinnäytetöistä nettisivuille vietäväksi.

- KVANK:n nettisivut

Katri ja Pirjo ovat joulukuussa 2016 kartoittaneet nettisivujen päivittämistarpeen. Työmäärä on valtava. Päivitystyö on hidasta ja vaatii aikaa, mutta työ on aloitettu.

11. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 15.04

LIITTEET:

LIITE 1: KVANK Työn ja päivätoiminnan valiokunnan julkaisutyöryhmän kokousmuistio 30.1.2017

LIITE 2: Yksilöllinen kuvamattomenetelmä. Jonna Mattilan ja Elina Vainion esitys Hopeanuolen päivätoiminnassa käytetystä toiminnansuunnittelu työkalusta.